

DALAM MAHKAMAH TINGGI SYARIAH NEGERI PAHANG DARUL MAKMUR,
DI KUANTAN
KES MAL NO : 06100-041-0422 -2008

Zabariah Bin Mat Piah

Lwn

Syed Abas Bin Syed Ibrahim

LOKASI	: Mahkamah Tinggi Syariah Kuantan
HAKIM	: YA Dato' Haji Abdul Rahman Bin Md Yunos
TARIKH	: 02 Muharram 1435H = 06 November 2013
NO KES	: 06100-041-0422 -2008
DISEDIAKAN OLEH	: Pegawai Penyelidik Hakim MTS Kuantan

PEGUAM SYARIE

Plaintif	: Tetuan Nor Hidayah & Associates
Defenden	: Tetuan Radzi & Abdullah

UNDANG-UNDANG YANG DIGUNA PAKAI

Undang-Undang Pentadbiran–Mahkamah Tinggi Syariah-Bidangkuasa Mahkamah Tinggi Syariah – sek.47(1)(2)(a)(b)(i) Enakmen Pentadbiran Undang-Undang Islam (Negeri Pahang) 1991.

Undang-undang Keluarga Islam –Permohonan Fasakh- Samaada Plantif menepati satu atau lebih alasan-alasan pensabitan fasakh- sek.53 Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Negeri Pahang) 2005.

Undang-undang Keterangan- Beban membuktikan- Samaada keterangan saksi yang mempunyai hubungan kekeluargaan harus diterima atau ditolak – sek.83,85 Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah(Negeri Pahang) 2005.

FAKTA KES

Kes ini merupakan tuntutan fasakh di Mahkamah Tinggi Syariah Kuantan pada 10 Oktober 2008. Plaintiff, Zabariah Binti Mat Piah telah bernikah dengan Defendan, Syed Abas Bin Syed Ibrahim pada 11 Jun 1968 dan telah dikurniakan lima orang anak. Diatas alasan-alasan yang dikemukakan, Plaintiff telah memfailkan tuntutan fasakh di Mahkamah Tinggi Syariah Kuantan diatas alasan nafkah yang tidak mencukupi dan Defendan telah mengasari tubuh Plaintiff.

Dalam hujahan Plaintiff, Plaintiff telah menyatakan bahawa punca berlaku perselisihan faham ini adalah disebabkan wang yang dipinjam oleh Defendan sebanyak RM 10,000.00 bagi pengubahsuaian bilik anak tiri Defendan untuk perkahwinan anak tiri tersebut dan bagi tujuan penutupan kolam takungan air yang berada dihadapan rumah, Plaintiff yang merupakan isteri pertama Defendan telah bertindak keluar rumah pada 22 Jun 2008, dan melantik peguam untuk memfailkan tuntutan fasakh ini dan memohon agar tuntutan ini diluluskan berdasarkan alasan-alasan yang dibenarkan sepertimana terkandung didalam peruntukan Undang-undang.

Diputuskan

Mahkamah memutuskan dengan membuat perintah seperti berikut:

Surah-surah Al-Quran yang dirujuk

1. Surah Al-Baqarah , ayat231
2. Surah Al-Talaq ,ayat 7
3. Surah An-Nisa', ayat 34, 129
4. Surah Ar-Rum, ayat, 21

Kitab-kitab yang dirujuk

1. Sunan Ibn Majah, Juzuk 7, No.Hadis 2331, hlmn.143.
2. Syeikh Muhammad al-Khatib a-Syarbini dalam Kitab Mughni al-Muhtaj, juzuk 3, hlmn.540.
3. Kitab Nizam Al-Qada` fil-al- Shariah al-Islamiah, Abd. Karim Zaydan, Matba`ah al-Ani, hlmn.155.
4. Syarah Fathul Qadir, Imam Kamaluddin Muhammad Bin Abdul Wahid As-siwasi, hlmn. 244. Jilid 7.

Undang-undang yang dirujuk

1. Enakmen Pentadbiran Agama Islam (Neegri Pahang) 1991.sek. 47(1)(2)(a)(b)(i)
2. Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Negeri Pahang)2005.sek.53
3. Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah(Negeri Pahang) 2005. sek.83,85

Kes-kes yang dirujuk

1. Hairun bt Mohd Shariff lwn. Omar bin Mohd Nor
2. Hanif Abdullah lwn. Rabiah Bibi Labhu,[2004]CLJ (Sya)

Alasan Penghakiman Y.A.A Dato' Haji Abdul Rahman Bin Md Yunos, KHS.

[1] Dalam kes ini, Mahkamah telah meneliti dan mendapati terdapat beberapa isu utama yang perlu diputuskan, iaitu:-

- a. Bidangkuasa Mahkamah; Samaada mahkamah ini berbidangkuasa terhadap permohonan yang dikemukakan.
- b. Tuntutan Fasakh; Samaada alasan-alasan permohonan fasakh ini menepati dan mengikut Hukum Syarak dan Undang-undang.
- c. Samaada pihak-pihak telah mengemukakan bukti yang cukup dan samaada Mahkamah harus mengenepikan saksi-saksi yang mempunyai hubungan kekeluargaan.

Isu Pertama: Samaada Mahkamah ini berbidangkuasa terhadap permohonan yang dikemukakan.

[2] Kes ini merupakan Mahkamah Tinggi Syariah Kuantan. Oleh yang demikian Mahkamah telah merujuk kepada sek.47(2)(b)(i), Enakmen Pentadbiran Agama Islam (Negeri Pahang) 1991 iaitu;

47. (1) Mahkamah Tinggi Syariah hendaklah mempunyai bidangkuasa di seluruh Negeri Pahang dan hendaklah di ketuai oleh Hakim Mahkamah Tinggi Syariah.

(2) Mahkamah Tinggi Syariah hendaklah -
(b) dalam bidangkuasa mal, mendengar dan memutuskan semua tindakan dan prosiding dalam mana semua pihak adalah orang Islam dan yang berkaitan dengan -

- (i) pertunangan, perkahwinan, perceraian, pembatalan perkahwinan (fasakh), atau perpisahan (faraq);
- (ii) apa-apa pelupusan atau tuntutan terhadap mana-mana harta yang timbul daripada perkara yang disebut dalam subperenggan (i);
- (iii) nafkah tanggungan, kesahtarafan atau penjagaan kanak-kanak (hadhanah);

- (iv) pembahagian atau tuntutan terhadap harta sepencarian;
- (v) wasiat atau pemberian semasa hampir maut (*maradhu maut*) seseorang si mati Islam;
- (vi) pemberian semasa hidup atau penyelesaian yang dibuat tanpa balasan yang mencukupi dengan wang atau nilai wang oleh seseorang Islam;
- (vii) wakaf atau nazar;
- (viii) menentukan waris dan membahagikan harta berwasiat atau tidak berwasiat orang Islam; dan
- (ix) perkara-perkara lain yang berkenaan dengannya bidangkuasa diberi oleh mana-mana undang-undang bertulis.
- [3] Mahkamah juga berpandukan kepada sek. 53, Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Negeri Pahang)2005 yang memperuntukkan bahawa;
- (1) Seseorang perempuan atau lelaki, mengikut mana-mana yang berkenaan, berkahwin mengikut Hukum Syarak adalah berhak mendapat suatu perintah untuk membubarkan perkahwinan atau untuk fasakh atas satu atau lebih daripada alasan-alasan yang berikut, iaitu—
- (a) bahawa tempat di mana beradanya suami atau isteri telah tidak diketahui selama tempoh lebih daripada satu tahun;
- (b) bahawa suami telah cuai atau telah tidak mengadakan peruntukan bagi nafkahnya selama tempoh tiga bulan;
- (c) bahawa suami atau isteri telah dihukum penjara selama tempoh tiga tahun atau lebih;
- (d) bahawa suami atau isteri telah tidak menunaikan, tanpa sebab yang munasabah, kewajipan perkahwinannya (*nafkah batin*) selama tempoh satu tahun;
- (e) bahawa suami telah mati pucuk pada masa perkahwinan dan masih lagi sedemikian dan isteri tidak tahu pada masa perkahwinan

bahawa suami telah mati pucuk;

(f) bahawa suami atau isteri telah gila selama tempoh dua tahun atau sedang mengidap penyakit kusta atau vitiligo atau sedang mengidap penyakit kelamin dalam keadaan boleh berjangkit;

(g) bahawa isteri, setelah dikahwinkan oleh wali Mujbirnya sebelum ia mencapai umur baligh, menolak perkahwinan itu sebelum mencapai umur lapan belas tahun, dan ia belum disetubuh oleh suaminya itu;

(h) bahawa suami atau isteri menganiayai isteri atau suaminya iaitu, antara lain—

(i) lazim menyakiti atau menjadikan kehidupannya menderita disebabkan oleh kelakuan aniaya;

(ii) berkawan dengan perempuan-perempuan atau lelaki jahat atau hidup berperangai keji mengikut pandangan Hukum Syarak;

(iii) cuba memaksa isteri hidup secara lucah;

(iv) melupuskan harta isteri atau suami atau melarang isteri atau suami itu dari menggunakan hak-haknya di sisi undang-undang terhadap harta itu;

(v) menghalang isteri atau suami dari menunai atau menjalankan kewajipan atau amalan agamanya;

(vi) jika suami mempunyai isteri lebih daripada seorang, dia tidak melayani isteri yang berkenaan secara adil mengikut kehendak-kehendak Hukum Syarak;

(i) bahawa walau pun empat bulan berlalu tetapi isteri masih belum disetubuh oleh kerana suami bersengaja enggan mensetubuhinya;

(j) bahawa isteri tidak izin akan perkahwinan itu atau izinnya tidak sah, sama ada oleh sebab paksaan, kesilapan, ketidak sempurnaan akal, atau hal keadaan lain yang diakui oleh Hukum Syarak;

(k) bahawa pada masa perkahwinan itu isteri, sungguh pun berkebolehan memberi izin yang sah, adalah seorang yang sakit otak, sama ada berterusan atau berselangan, dalam erti Ordinan Sakit Otak 1952 [Ord. 31/52] dan sakit otaknya adalah dari suatu jenis atau setakat yang menjadikannya tidak layak untuk berkahwin; atau

- (1) apa-apa alasan lain yang diiktiraf sebagai sah bagi membubarkan perkahwinan atau bagi fasakh di bawah Hukum Syarak.
- (2) Mana-mana orang yang berkahwin mengikut Hukum Syarak adalah berhak mendapatkan perintah bagi pembubaran perkahwinan atau fasakh atas alasan bahawa isteri menjadi tak upaya yang menghalang persetubuhan.
- (3) Tiada sesuatu perintah boleh dibuat atas alasan dalam perenggan (1)(c) dalam sehingga hukuman itu telah dikemukakan dan suami atau isteri telahpun menjalani satu tahun dari hukuman itu.
- (4) Sebelum membuat suatu perintah atas alasan dalam perenggan (1)(e) Mahkamah hendaklah, atas permohonan suami, membuat suatu perintah menghendaki suami memuaskan hati Mahkamah dalam tempoh satu tahun dari tarikh perintah itu bahawa dia tidak lagi mati pucuk, dan jika suami memuaskan hati Mahkamah sedemikian dalam tempoh itu, tiada sesuatu perintah boleh dibuat atas alasan itu.
- (5) Tiada sesuatu perintah boleh dibuat atas mana-mana alasan dalam subseksyen(1) jika suami memuaskan hati Mahkamah bahawa isteri, dengan mengetahui bahawa adalah terbuka kepadanya untuk mendapatkan perkahwinan itu ditolak, telah bertingkahlaku terhadap suaminya dengan cara yang menyebabkan suami mempercayai dengan munasabah bahawa isteri tidak akan menolak perkahwinan itu, dan bahawa adalah tidak adil kepada suami jika dibuat perintah itu.
- [4] Berdasarkan kepada peruntukan-peruntukan undang-undang tersebut, adalah jelas bahawa, Mahkamah ini berbidangkuasa untuk mendengar kes ini.

Isu Kedua: Samaada alasan-alasan permohonan fasakh ini menepati dan mengikut Hukum Syarak dan Undang-undang.

- [5] Sebelum meneliti alasan-alasan fasakh yang telah diterima Oleh Mahkamah ini samaada untuk meluluskan atau menolak tuntutan ini, amat wajar untuk Mahkamah menjelaskan kepada pihak-pihak mengenai fasakh dari sudut Hukum Syarak dan Undang-undang seterusnya meneliti alasan-alasan fasakh yang telah diterima oleh Mahkamah Yang Mulia ini bagi pensabitkan fasakh.
- [6] Fasakh juga ditakrifkan sebagai pembubaran atau pembatalan perkahwinan melalui perintah kehakiman. Perpisahan melalui cara ini adalah juga dikenali sebagai tafriq dalam bahasa Arab.
- [7] Mengikut Seksyen 2(1) Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Negeri Pahang) 2005. Fasakh diertikan sebagai pembubaran nikah disebabkan oleh sesuatu hal keadaan yang diharuskan oleh Hukum Syara` mengikut seksyen 53.
- [8] Pada dasarnya fasakh tidak dinyatakan secara terang di dalam Al-Quran, akan tetapi secara prinsipnya boleh dilihat didalam Surah Al-Baqarah ayat 231:

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجْلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِحُوهُنَّ بِمَسْكُوهُنَّ ضِرَارًا لِتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَخِذُوا إِيمَانَ اللَّهِ هُرُوا وَأَذْكُرُوا نِعْمَاتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةٌ يَعْظِمُكُمْ بِهِ وَأَتَقُولُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلَيْمٌ

Bermaksud:

“dan apabila kamu menceraikan isteri-isteri (kamu) kemudian mereka (hampir) habis tempoh idahnya maka bolehlah kamu pegang mereka (rujuk) Dengan cara Yang baik atau lepaskan mereka Dengan cara

Yang baik. dan janganlah kamu pegang mereka (rujuk semula Dengan maksud memberi mudarat, kerana kamu hendak melakukan kezaliman (terhadap mereka); dan sesiapa Yang melakukan demikian maka Sesungguhnya Dia menganiaya dirinya sendiri. dan janganlah kamu menjadikan ayat-ayat hukum Allah itu sebagai ejek-ejekan (dan permainan). dan kenanglah nikmat Allah Yang diberikan kepada kamu, (dan kenanglah) apa Yang diturunkan kepada kamu laitu Kitab (Al-Quran) dan ilmu hikmat, untuk memberi pengajaran kepada kamu dengannya. dan bertaqwalah kepada Allah serta ketahuilah: Sesungguhnya Allah Maha mengetahui akan tiap-tiap sesuatu".

- [9] Ayat diatas secara dasarnya menjelaskan bahawa tidak harus bagi seseorang suami itu mandatangkan mudarat dan melakukan kezaliman kepada isteri. Keharusan fasakh hanya diasaskan kepada larangan melakukan kemudaratan sepetimana hadis nabi, diriwayatkan daripada Abi Said Al-Khuzri r.a. bahwasanya nabi s.a.w. bersabda;

لَا ضرر و لَا ضرار

Bermaksud:

"Tidak ada kemudaratan dan tidak memudaratkan"

(Riwayat Ibnu Majah dan Al-Daraqtani – Sunan Ibnu Majah, Juzuk 7, No.Hadis 2331, hlmn, 143)

- [10] Dalam hadis ini Rasulullah S.A.W. menyentuh tentang larangan melakukan mudarat kepada orang lain. Hadis ini kemudian diterima sebagai asas bagi kaedah fiqhiyyah dalam memahami peruntukan Hukum Syarak;

الضرر يزال

Bermaksud:

“Maksudnya: Kemudaraatan hendaklah dihilangkan”

- [11] Kaedah fiqh ini memberi ruang bertindak untuk menuntut fasakh dalam urusan perkahwinan yang mengandungi unsur-unsur darar keatas satu pihak yang lain sama ada kerana keaiban ataupun salah laku pasangannya.
- [12] Keharusan fasakh ini juga adalah berdasarkan kepada sek. 53 Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (2005).
- [13] Bersandarkan kepada nas-nas Syarak dan Undang-Undang itu tadi, adalah jelas bahawa fasakh dibenar dan diharuskan. Mahkamah juga mempunyai kuasa untuk memerintahkan sesuatu perkahwinan itu dibubarkan berdasarkan kepada peruntukan undang-undang yang sedia ada.
- [14] Plaintiff didalam hujahannya telah mengkhususkan peruntukan yang terpakai untuk dijadikan alasan fasakh iaitu Seksyen. 53 (1) (b) dan (h) (i) (iv) (vi). Yang mana dakwaan ini perlu dibuktikan satu persatu secara khusus bagi mencapai maksud peruntukan undang-undang tersebut.

- [16] Didalam kes Hairun bt Mohd Shariff lwn. Omar bin Mohd Nor, terdapat prinsip-prinsip asas dalam membuktikan kes-kes sebegini yang menjelaskan bahawa di dalam ajaran Islam suami di beri hak untuk memukul isteri sekiranya terdapat tanda-tanda isteri dikhuatiri nusyuz seperti dalam Al-quran dengan menyatakan di dalam surah An-Nisa' ayat 34:

الرِّجَالُ قَوْمُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّلِحَاتُ قَتِيلَتْ حَفِظَتْ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّتِي تَخَافُونَ نُشُوزُهُنَّ فَعَظُوهُنْ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْأَكُمْ سَيِّلًا

كَبِيرًا

Bermaksud:

"kaum lelaki itu adalah pemimpin dan pengawal Yang bertanggungjawab terhadap kaum perempuan, oleh kerana Allah telah melebihkan orang-orang lelaki (dengan beberapa keistimewaan) atas orang-orang perempuan, dan juga kerana orang-orang lelaki telah membelanjakan (memberi nafkah) sebahagian dari harta mereka. maka perempuan-perempuan Yang soleh itu ialah Yang taat (kepada Allah dan suaminya), dan Yang memelihara (kehormatan dirinya dan apa juu Yang wajib dipelihara) ketika suami tidak hadir bersama, Dengan pemuliharaan Allah dan pertolonganNya. dan perempuan-perempuan Yang kamu bimbang melakukan perbuatan derhaka (nusyuz) hendaklah kamu menasihati mereka, dan (jika mereka berdegil) pulaukanlah mereka di tempat tidur, dan (kalau juga mereka masih degil) pukulah mereka (dengan pukulan ringan Yang bertujuan mengajarnya). kemudian jika mereka taat kepada kamu, maka janganlah kamu mencari-cari jalan untuk menyusahkan mereka. Sesungguhnya Allah Maha tinggi, lagi Maha besar."

- [17] Keterangan berkaitan pihak Plaintiff dipukul merupakan satu beban pembuktian yang secara automatiknya terletak di bahu Plaintiff, dan berkaitan perkara ini tiada sebarang laporan perubatan dari mana-mana Institusi Perubatan atau Klinik yang menyokong dakwaan Plaintiff atau keterangan dokumen berbentuk visual / gambar yang menunjukkan bahawa Plaintiff dipukul dengan teruk atau mendatangkan mudharat kepada fizikal Plaintiff dibawa ke Mahkamah semasa perbicaraan, ini menunjukkan pukulan itu adalah ringan dan tidak mendatangkan kecederaan yang parah, untuk membawa saksi bagi pembuktian ini adalah suatu perkara yang mustahil kerana tidak ada seorang pun yang memukul isterinya dan memaggil orang untuk melihat perlakuan tersebut, namun laporan atau keterangan pakar dapat di bawa seperti laporan perubatan.
- [18] Isu pemberian nafkah yang dibangkitkan oleh Plaintiff telah dinyatakan secara terang di dalam Al-Quran, Surah Al-Talaq ayat 7 yang menyebut:

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّنْ سَعْتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا أَتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا
أَتَتْهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ سُرًّا

Bermaksud;

"hendaklah orang Yang mampu memberi nafkah menurut kemampuannya; dan sesiapa Yang di sempitkan rezekinya, maka hendaklah ia memberi nafkah dari apa Yang diberikan Allah kepadanya (sekadar Yang mampu); Allah tidak memberati seseorang melainkan (sekadar kemampuan) Yang diberikan Allah kepadanya. (orang-orang Yang Dalam kesempitan hendaklah ingat bahawa) Allah akan memberikan kesenangan sesudah berlakunya kesusahan."

- [19] Nafkah merupakan hak isteri dan tanggungjawab suami untuk menyediakannya, berbalik kepada isu dan kes ini Defendan tidak mengabaikan nafkah untuk diberikan kepada isteri, walaupun nafkah yang diberikan tidaklah mewah tetapi dengan tindakan Plaintiff yang keluar dari rumah tanpa izin suami adalah satu bentuk halangan kepada suami untuk menjalankan tanggungjawab kepada hak isterinya (Plaintif) yang disifatkan sebagai ingkar kepada tanggungjawab sebagai seorang isteri yang tempatnya disisi seorang suami, berdasarkan ayat diatas dapat dilihat bahawa nafkah adalah suatu bentuk tanggungjawab yang dipikul suami dengan kadar kemampuan tanpa mengabaikannya.
- [20] Di dalam kes Abd Hanif Abdullah lwn. Rabiah Bibi Labhu, di wilayah Persekutuan, mengenai tuntutan responden bahawa perayu telah gagal memberi nafkah selama enam tahun lapan bulan Yang Arif Hakim telah berpendapat bahawa oleh sebab Responden itu telah keluar rumah yang disediakan oleh Perayu tanpa izinnya hak nafkah baginya telah gugur.
- [21] Plaintiff dalam hujahnya telah menyatakan bahawa Defendan melupuskan harta Plaintiff atau melarang Plaintiff dari menggunakan hak-haknya di sisi undang-undang terhadap harta Plaintiff adalah gagal di buktikan di Mahkamah Yang Mulia ini, wang pinjaman RM10,000.00 (Ringgit Malaysia Sepuluh Ribu) telah di bayar oleh Defendan sebagaimana yang telah dinyatakan di dalam keterangannya, Defendan hanya lambat membayar wang pinjaman tersebut tanpa sebab dan perkara ini adalah perkara remeh dan tidak sepatutnya di isukan di dalam tuntutan ini.

- [22] Jika dilihat keadaan perkahwinan dalam kes ini dan perhubungan antara Plaintiff dan Defendan jelas telah jauh dari perkahwinan yang dianjurkan oleh Agama Islam, Allah telah berfirman di dalam surah Ar-Rum ayat 21 menerangkan bahawa:

وَمِنْ ءَايَتِهِ أَنَّ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

Bermaksud:

“dan di antara tanda-tanda Yang membuktikan kekuasaannya dan rahmatNya, Bahawa ia menciptakan untuk kamu (Wahai kaum lelaki), isteri-isteri dari jenis kamu sendiri, supaya kamu bersenang hati dan hidup mesra dengannya, dan dijadikannya di antara kamu (suami isteri) perasaan kasih sayang dan belas kasihan. Sesungguhnya Yang demikian itu mengandungi keterangan-keterangan (yang menimbulkan kesedaran) bagi orang-orang Yang berfikir.”

- [23] Begitu juga sebagaimana di nyatakan di dalam surah An-Nisa' yat 129:

وَلَنْ تَسْتَطِعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُّوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ
وَإِنْ تُصْلِحُوهَا وَتَتَقْوِأْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا

Bermaksud:

“dan kamu tidak akan dapat berlaku adil di antara isteri-isteri kamu sekalipun kamu bersungguh-sungguh (hendak melakukannya); oleh itu janganlah kamu cenderung Dengan melampau (berat sebelah kepada isteri Yang kamu sayangi) sehingga kamu biarkan isteri Yang lain seperti benda Yang tergantung (di awan-awan); dan jika kamu memperbaiki (Keadaan Yang pincang itu), dan memelihara diri (daripada perbuatan Yang zalim), maka Sesungguhnya Allah Maha Pengampun, lagi Maha Mengasihani.”

[24] Keadilan di dalam berpoligami amatlah sukar sebagai mana yang dinyatakan di dalam ayat diatas, walaupun kes ini amat menyediakan bagi kedua-dua pihak terutamanya Plaintiff setelah di lengahkan dan ditangguhkan oleh sebab ketidakhadiran Defendan ke Mahkamah, Mahkamah perlu meyediakan penghakiman bagi menjawab tuntutan Plaintiff berdasarkan hukum syarak dan undang-undang.

Isu Ketiga: Samaada pihak-pihak telah mengemukakan bukti yang cukup dan samaada Mahkamah harus mengenepikan saksi-saksi yang mempunyai hubungan kekeluargaan (Tohmah).

[25] Mahkamah di dalam prosiding perbicaraan ini mempertikaikan kelayakkan saksi-saksi yang dikemukakan Plaintiff diatas alasan bahawa saksi-saksi yang dikemukakan adalah mempunyai hubungan kekeluargaan. Saksi-saksi yang telah dibawa adalah terdiri daripada anak menantu Plaintiff dan Defendan.

[26] Mahkamah berhasrat untuk menjelaskan kepada pihak-pihak mengenai beban pembuktian seterusnya penjelasan mengenai keterangan dan pembuktian kepada Mahkamah dengan lebih jelas.
Hadis Rasullullah S.A.W. ;

البينة على المدعي واليمين على من انكر

Bermaksud:

“Bayyinah adalah keatas orang yang mendakwa dan sumpah keatas orang yang di dakwa.”

[27] Mahkamah merujuk kepada sek.72, 73(1) (2) Akta Keterangan Mahkamah Syariah Negeri Pahang (2005) yang menyatakan bahawa;

- [28] Beban untuk mengemukakan keterangan dalam sesuatu kes *mal terletak* pada orang yang mengatakan atau menegaskan sesuatu fakta (*al-Mudda'iij*) dan orang yang mengangkat sumpah untuk menafikan atau mempertikaikan sesuatu fakta (*al-Mudda'a'alaih*).
- [29] Oleh itu, orang yang mendakwa (*muddaei*) perlulah mengemukakan keterangan-keterangan bagi membuktikan dakwaanya. Manakala Orang yang kena dakwa (*mudda alaih*) tidaklah perlu bersumpah didalam kes-kes sebegini kerana dalam masa yang sama Plaintiff mendakwa dengan mengemukakan bukti-bukti yang harus meyakinkan Mahkamah bahawa Defendan telah menepati kehendak syarak dan undang-undang bahawa perbuatan beliau boleh disabitkan dengan pembubaran perkahwinan (*fasakh*).
- [30] Plaintiff telah memberi keterangan dengan membawa bukti ke Mahkamah bagi menyokong dakwaan-dakwaan yang dibuat terhadap Defendan. Mahkamah mendapati dan berpuas hati dengan segala keterangan-keterangan kedua-dua pihak dan saksi-saksi yang dikemukakan.
- [31] Plaintiff telah mengemukakan dua orang saksi iaitu:
- i. Ismail Bin Mustapar - (SP 1)
 - ii. Zulkhairi Sulaiman - (SP 2)
- [32] Defendan juga perlulah mengemukakan keterangan untuk dijadikan bahan bukti seperti dokumen-dokumen, selain membawa saksi-saksi bagi menafikan dakwaan yang dibuat. Sek. 3(1) Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah Negeri Pahang (2005) menyebut; “keterangan” termasuk—

- (a) bayyinah dan syahadah;
- (b) segala pernyataan yang dibenarkan atau dikehendaki oleh Mahkamah supaya dibuat di hadapannya oleh saksi berhubung dengan perkara-perkara fakta yang disiasat: pernyataan sedemikian disebut keterangan lisan;
- (c) segala dokumen yang dikemukakan bagi pemeriksaan Mahkamah: dokumen sedemikian disebut keterangan dokumentar;
- [33] “Syahadah” atau kesaksian menurut Al-Khatib Muhammad al-Sharbini, didalam Kitab Mughni al-Muhtaj, Jld.4, Dar-al-Fikr, hlmn.540;
“Kesaksian ialah pemberitahuan yang benar untuk mensabitkan sesuatu hak dengan lafaz syahadah dalam majlis penghakiman”
- [34] “Bayyinah” menurut sek.3(1) Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah Negeri Pahang (2005) bermaksud keterangan yang membuktikan sesuatu hak atau kepentingan dan termasuklah ‘qarinah’.
- [35] “Qarinah” pula seperti dijelaskan di dalam Kitab Nizam Al-Qada` fil-al-Shariah al-Islamiyah, Abd. Karim Zaydan, Matba`ah al-Ani, hlmn.155;
“Qarinah ialah sesuatu perkara yang menjadi dalil ada sesuatu atau tidak ada sesuatu sama ada dalam bentuk keadaan, suasana, perkataan dan perbuatan”
- [36] Berkaitan penerimaan keterangan saksi pula, walaupun saksi-saksi yang dikemukakan oleh Plaintiff mempunyai hubungan kekeluargaan, tetapi tidak bermakna Mahkamah ini perlu mengenepikan terus keterangan mereka.
- [37] Mahkamah merujuk kepada sek.83 (6), Enakmen Keterangan

Mahkamah Syariah (Negeri Pahang)2005 yang memperuntukkan; Seseorang yang kebolehpercayaannya diragui kerana hubungan baiknya dengan dan mempunyai kepentingan dengan pihak menentang adalah berwibawa untuk memberikan bayyinah tetapi tidak berwibawa untuk memberikan syahadah.

- [38] Sek.85 dalam Enakmen yang sama pula menyatakan;
- (1) Keterangan seorang suami terhadap isterinya dan keterangan isteri terhadap suaminya boleh diterima sebagai syahadah dan bayyinah.
- (2) Keterangan seorang anak terhadap ibu atau bapanya dan keterangan ibu atau bapa terhadap anaknya boleh diterima sebagai syahadah dan bayyinah.
- (3) Keterangan seorang suami bagi isterinya dan keterangan isteri bagi suaminya boleh diterima sebagai bayyinah.
- (4) Keterangan ibu atau bapa bagi anaknya dan keterangan anak bagi ibu atau bapanya boleh diterima sebagai bayyinah.
- [39] Oleh itu, jelaslah bahawa saksi-saksi yang dikemukakan oleh Plaintiff walaupun tidak diterima Mahkamah sebagai ‘Syahadah’, tetapi Mahkamah boleh menerimanya sebagai ‘Bayyinah’. Laporan Polis yang dikemukakan oleh Plaintiff adalah sebagai keterangan dokumen sahaja ianya tidak boleh berdiri secara sendiri tanpa disokong oleh keterangan (Bayyinah) selainnya.
- [40] Walau bagaimanapun hakim boleh untuk menerima atau menolak Bayyinah (Keterangan) berdasarkan Ijtihad yang difikirkan patut oleh hakim di dalam mengendalikan sesuatu kes.

- [41] Didalam kes ini juga, Plaintiff telah gagal mengemukakan apa-apa keterangan yang meyakinkan dan hanya membawa dua orang saksi. Mahkamah juga mendapati bahawa saksi-saksi ini mempunyai hubungan kekeluargaan (kerabat) yang rapat, keterangan yang diberikan tidak cukup kuat dan tidak mampu untuk membuktikan bahawa Defendan telah cuai dalam memberi nafkah dan telah mengasari Plaintiff secara lazim.
- [42] Satu kesaksian yang mempunyai khilaf atau tohmah tidak boleh diterima sebagaimana yang telah dihuraikan kitab Syarah Fathul Qadir karangan Imam Kamaluddin Muhammad Bin Abdul Wahid As-siwasi, hlmn 244 jilid 7. Menegaskan bahawa kesaksian dari pihak yang mendakwa tidak boleh diterima sekiranya kesaksian tersebut terdapat percanggahan atau kekhilafan dari sudut syarat penerimaan saksi orang yang mendakwa.
- [43] Merujuk kes ini, kesaksian bagi pihak Plaintiff telah melanggar syarat penyaksian tersebut, dimana saksi yang dibawa ke mahkamah adalah mempunyai hubungan kekeluargaan yang rapat, yang mendatangkan tohmah dan hanya mendengar permasalahan Plaintiff dari ruang lingkup Plaintiff sahaja tidak mengetahui permasalah rumah tangga Plaintiff dan Defendan secara tepat .
- [44] Berdasarkan buku karangan Dr. Mahmud Saedon A. Othman hlmn 71. Menyatakan bahawa adanya tohmah ke atas seseorang kerana beberapa sebab. Antaranya disebabkan hubungan persaudaraan (hasil perkahwinan), ada permusuhan atau ada kepentingan tertentu dalam perkara yang dipertikaikan. Adanya tohmah menyebabkan timbulnya perasaan kasih, sayang, benci, dendam, takut atau seumpamanya yang memberikan pengaruh tidak baik bagi diri saksi ketika mengemukakan kesaksiannya.

DIPUTUSKAN

Setelah Mahkamah meneliti serta menghalusi segala keterangan Plaintiff dan Defendan, saksi Plaintiff, hujah daripada peguam Plaintiff, dokumen-dokuman yang dikemukakan, maka Mahkamah berpuashati, dengan ini Mahkamah perintah dan hukum bahawa tuntutan fasakh Plaintiff adalah ditolak.